

Minnesanteckningar NOSAM Majorna-Linné

Datum: 2023-03-24

Närvaro:	Anette Jansson (Bostad med särskild service, Förvaltningen för funktionsstöd)
Förhinder:	Anna Johannesson (Närhälsan Majorna Rehabmottagning)
	Anna Jörnvik (Barn- och ungdomsmedicin – BUM, Kungshöjd)
	Anna-Carin Öhman (Grundskoleförvaltningen)
	Anneli Grundström (MAS, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen)
	Birgitta Ekman (Närhälsan Slottsskogen VC)
	Björn Vesterlund (MAS, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen)
	Catharina Jedenius (Psykosmottagning Centrum)
	Christina Helligren (Folktandvården Järntorget)
	Christina Sundesten (Bostäder med särskild service, Förvaltningen för funktionsstöd)
	David Vaughan (Myndighetsutövning, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen)
	Ellinor Öjersson (Utvecklingsledare folkhälsa, Socialförvaltning Centrum), sekr.
	Elisabeth Antila (BMM Linnéstaden)
	Frederik van Dijck (Hälsa- och sjukvård, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen)
	Gordana Gusakoska (Hälsa- och sjukvård, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen)
	Helena Wikman Ericson (Boendestöd, Förvaltningen för funktionsstöd)
	Ingbritt Wahlström (Rehab, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen)
	Inga-Lena Lindberg (SIP-samordnare Nosam, Socialförvaltning Centrum)
	Inger Apelskog Hulphers (Masthugget Familjeläkarna VC/BVC, Nötkärnan)
	Johan Söderlundh (Ungdomsmottagningen)
	Julia Allheim (Koordinator FCA, Socialförvaltning Centrum)
	Karin Malmberg (MAR, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen)
	Karin Mertala (Socialtjänst Barn och unga, Socialförvaltning Centrum)
	Karolina Lindberg (Närhälsan Masthugget VC)
	Linda Norlin (Vård- och omsorgsboende, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen)
	Margareta Larsson (Ordinärt boende, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen)
	Maria Holmgren (Omtanken BVC/VC, Majorna)
	Maria Zaytoun (Omtanken VC, Närhälsan)
	Maria Zaytoun (Kvarterskliniken Husaren VC)
	Marjut Eriksson (Närhälsan Linnéstaden BVC)
	Maria Uhlmann (Myndighetsutövning, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen)
	Per Åkerström (Vuxen och försörjningsstöd, Socialförvaltningen centrum), ordf.
	Rose-Marie Karlsson (Daglig verksamhet, Förvaltningen för funktionsstöd)
	Rossella Bertanzetti (Närhälsan Kungssten VC/BVC)
	Stefan Arbratt (Hälsa- och sjukvård, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen)
	Susanne Lingefjärd (Hälsa- och sjukvård funktionsstöd, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen)
	Therese Bilger Leander (Förskoleförvaltningen)
	Veronika Ottosson (Cario Axess VC/BVC)
	Vakant (Myndighet, Förvaltningen för funktionsstöd)
	Vakant (Psykiatrimottagning Centrum)
	Åsa Gustavsson (Närhälsan Majorna VC/BVC)
	Besök:
	Johan Pergler (Skolprev, grundskoleförvaltningen)
	Viktoria Jonsson Alfaro (Skolprev, grundskoleförvaltningen)

Plats:	Digitalt via Teams
Tid:	8.30 - 11.30 Observera att första delen och andra delen av mötet överlappar varandra. (Barn och unga 8:30 - 10:35) (Vuxna/Psykiatri/Äldre 10.15 - 11:45)

Mötespunkter Barn och unga

1. Inledning

Ordföranden hälsar välkomna och inleder mötet.

2. Föregående mötesanteckningar

Genomgång av föregående mötesanteckningar.

- Julia Allheim presenterade delar ut FCA:s årsrapport från 2022.
- Genomgång av förslag till Nosams handlingsplan 2023.
- Representation i samverkansgrupp barn och unga SIP. Finns det något intresse från BVC omtanken Majorna att delta? Gruppen rullar på som vanligt i avvaktan på vad ny struktur för NOSAM kommer innebära.
- SIP-implementering där vi bland annat diskuterade förslag på att bjuda in SIP-utbildarna till ett nätverk.
- Ny NOSAM-struktur diskuterades

3. FCA

FCA-koordinator Julia Allheim har förhinder vid dagens möte och därför föredrar Ellinor Öjersson punkten istället.

- FCA grundutbildning den 16 juni. Save the date skickades ut med dagordningen för dagens möte. Sedan förra året omfattar utbildningen 0–18 år. Tidigare var det mer begränsat.
- Föräldrarådgivarna i stadsområdet Centrum är nu fulltaliga. En finns hos Närhälsan BVC Linnéstaden. Två (0–6 år och skolår) finns på familjecentralen Sandarna. Två (0–6 år och skolår) finns på Familjecentralen Draken i Krokslätt. Två (0–6 år och skolår) finns på Närhälsan BVC Munkebäck. Ellinor skickar ut en beskrivning av detta efter mötet. En beskrivning med namn, målgrupp och fysisk placering.
- Genomfört de två halvdagarna om socialtjänstprocessen. Båda var fullbokade. Väldigt bra omdömen efteråt och många tyckte det var värdefullt. En del har frågat om vi kommer ha detta igen och det är något vi ska prata med socialtjänsten om nästa vecka. Har NOSAM önskemål om att detta upprepas eller har NOSAM andra önskemål för att få till sig kunskapen? De från NOSAM som deltog under någon av dagarna var nöjda med upplägget.
- Julia Allheim ska sluta som FCA-koordinator. Är kvar till början av juni.

4. Problematisk skolfrånvaro – besök av skolnärvaroteamet SkolPrev

- Få en gemensam bild av målgruppen
- Vilka åtgärder kan göras i tidigt skede och av vem?
- Vilka förebyggande åtgärder kan göras och av vem?

SkolPrev (skolprev@grundskola.goteborg.se) är ett skolnärvaroteam inom grundskoleförvaltningen och arbetar med kommunala grundskolor i stadsområdet Centrum. Teamet består av Johan Pergler (specialpedagog), Viktoria Alfaro (kurator), Maria Wigartz (kurator) och Linda Deshayes (psykolog). Elevhälsочefen Anna-carin Öhman är chef för SkolPrev.

SkolPrev arbetar på individnivå med start i årskurs 3-5. Här ingår utredning, insatser och uppföljning. Teamet arbetar även med processinriktad konsultation till skolors elevhälsoteam och stöttar i deras närvaroprocess. Teamet kan dessutom erbjuda organisationsutveckling som består av fortbildningsinsatser för skolorna.

Enligt forskning ser riskgrupperna för problematisk skolfrånvaro ut såhär:

- Barn med problem i kamratrelationer
- Barn med utvecklingsrelaterade funktionsavvikelser (ex. Autism, språkstörning, ADHD)
- Barn med inlärningssvårigheter (t ex dyslexi)
- Barn med ångest/depression
- Barn med social oro, låg självkänsla, hög prestationsångest, stress över prov, läsa högt, redovisningar osv.
- Barn med erfarenhet av negativa skolupplevelser, mobbing, traumatisk upplevelse
- Elever med autism tydlig större risk för skolfrånvaro (svårigheter med mentalisering är en faktor)

Viktigt att vara socialt inkluderad utifrån barnets perspektiv, inte ur ett vuxenperspektiv. Viktigare med två dåliga kompisar än att inte ha några kompisar alls. Kamratrelationer viktigare än vuxenrelationer. Forskning visar att familjeproblematik är en vanlig effekt av att eleven inte går till skolan, men är sällan enda orsaken.

Enligt SkolPrev ser riskgrupperna för problematisk skolfrånvaro ut såhär:

- Barn med problem i kamratrelationer
- Behov av särskilda undervisningsgrupper
- Elever med autism eller med behov av förutsägbarhet
- Barn som under längre tid har mått dåligt över skolan men som ändå kämpat och tagit sig dit (tecken syns ofta mycket tidigare i hemmet)
- Barn som känner att det tappat kunskap på grund av skolfrånvaro
- "Schabloninsatser" i skolan som antingen är fel för stunden eller som avbryts efter kort tid
- Barn som inte upplever att deras behov blir mötta
- Pedagogiska svårigheter blir en effekt av skolfrånvaron men är sällan enda orsaken

Framgångsfaktorer enligt forskning (metastudie: Tiina-Reeta Laurén Knuutila, Åbo Akademi University, Finland):

- Resiliens – förmåga att anpassa sig och stå ut med utmanande situationer/förändringar
- Tidig identifiering
- Bra kommunikation
- Kärleksfulla relationer
- Positivt gruppträck
- Motivation
- Föräldraengagemang
- Förändringar i skolmiljön (behövs flexibla lösningar)
- Interventioner
- Tvärprofessionellt arbete

Tidiga varningssignaler - skolan och hemmet ser ofta olika saker, vilket leder till olika målbilder och takar om lösningar. Därför viktigt att kartlägga gemensamt. För att inte hamna i schablonlösningar. Viktigt att skilja mellan *vilja*, *förutsättningar* och *förmåga*.

Skolfrånvaro definieras internationellt som att någon med 0-5% frånvaro hjälps genom generella insatser på skolnivå. Det kan vara att uppmuntra närvaro, posters och registrering, öka frånvarorapportering, föräldrainsformation, utbildning av skolpersonal, skapa närvarokultur, tillgänglig lärmiljö, hemklassrum - fokus på främjande skola. Någon med 5-10% frånvaro behöver riktade interventioner på grup- och individnivå. Det kan vara smågrupper, god klasskultur, läxhjälp i grupp, specialpedagogiskt stöd, socialt samspel, rastaktiviteter, riktat arbete med trygghet och studiero. Någon med över 10% frånvaro (kronisk frånvaro) behöver omfattande individuella anpassningar. Det kan vara insatser kopplade till ångest/depression, flexibla pedagogiska lösningar, föräldrastöd, psykosocialt stöd, medicinsk behandling.

Av de elever med registrerad skolfrånvaro bland kommunala skolor i Centrum är det 40% som har 10% frånvaro eller mer. I årskurs 9 är det 21% av eleverna som har över 25% frånvaro.

Föräldrar ha en viktig roll i att stötta sina barn kring närvaro men det finns begränsad vägledning i att hantera närvaroproblem. SkolPrevs kurator håller på att arbeta fram ett koncept för föräldragrupper. "Problematiske skolfrånvaro" är ett material för råd och stöd till vårdnadshavare till barn med problematisk skolfrånvaro. Ursprungligt material kommer från Australien. Finns på föräldrastödssidan www.goteborg.se/foraldrastod. Föräldrastrategierna inkluderar bl.a kommunikation, att stödja föräldrar till samarbete med skolor, att stödja återgång till skolan och att ta hand om sig själva.

SkolPrev ser behov av följande utveckling:

- Bygga gemensam kunskap mellan elevhälsa, vård, socialtjänst
- Tidigare samverkan runt elever från skolfrånvaro (skola och primärvård). I andra länder finns exempel på mobila team.
- Behov av läkarbedömning i hemmet från BUP (när ej barnet kan komma till mottagning och riskerar depression/isolering)
- Närvaroambassadörer i verksamheten (skolan) som kan analysera närvarostatistiken
- Föräldrastöd - utveckla grupper för vårdnadshavare, implementera och sprida föräldrastrategier
- Behov av "återvändarskola" där eleven kan träna på skola i ett mindre sammanhang

Enligt Malin Gren Landell (psykolog, psykoterapeut, forskare, författare) så bygger samverkan på att någon tar initiativ. Det finns inte inbyggt i systemet.

Skolan och vården kan hjälpa hemmet att se tecken. Psykosomatiska symtom (magont, huvudvärk, illamående). SkolPrev menar att skolan i stor utsträckning hänvisar familjer till vården. Främst för att utesluta fysisk sjukdom.

5. Lokal samverkansgrupp barn och unga SIP

Inga-Lena Lindberg, SIP-samordnare Centrum och sammankallande för samverkansgruppen i Majorna-Linné
Inga-Lena förklarar att den lokala samverkansgruppens diskussion liknar mycket det som Skolprev har beskrivit tidigare. Det saknas tillräckligt med föräldrastöd inom BUP. Gruppen diskuterar även behovet av andra skolformer/modeller för lärande samt placeringar i olika boendeformer.

Numera har gruppen representation från BVC och från ungdomsmottagningen men saknar fortfarande från socialtjänstens resursenhet.

Är det gruppens uppdrag att tillse att det finns tvärprofessionella SIP-utbildningar? I dagsläget är det bra att fokusera på det arbete som pågå kring SIP-utbildare i verksamheterna och avvakta eventuell planering av tvärprofessionella utbildningar.

6. Övrigt

- **Avvikelser**

Inga avvikelser att diskutera. Punkten utgår.

- **Föräldraföreläsning 18 april: Alkohol och droger bland unga**

Ellinor kommer skicka inbjudan till berörda verksamheter som ombeds sprida den vidare till familjer som de kommer i kontakt med. Socialförvaltningen Centrum arrangerar tillsammans med Mini-Maria, skola och polis.

Mötespunkter för gemensam del av mötet mellan *Barn och unga* och *Psykiatri/Vuxna/Äldre*

7. SIP implementering

Inga-Lena Lindberg, SIP-samordnare Centrum

Digital konferens den 31 mars, idag sista anmälningdag 24 mars.

Utvecklingsgrupp Samsa (inbjudan med i utskick av dagordningen).

Handlingsplan SIP-implementering Centrum. En första nätverksträff planeras till början av juni.

Dialog kring:

- Utvecklingsområden och förbättringsområden för att möjliggöra SIP-arbete med god kvalitet.
- Rutiner och organisation mellan enheter och verksamheter vid SIP. Elisabeth lyfter att alla inte är anslutna till SAMSA. Inga-Lena anger att frågan arbetas med och vi behöver hitta former att arbeta med SIP ändå, även utan SAMSA. Det är inte bestämt ännu om alla verksamheter ska börja använda Samsa eller inte. Anette anger att inom boendestöd och bostad med särskild service så är det oftast den personal som initierar SIP. Karolina: SIP ser olika ut för olika verksamheter. Varför behöver vi utveckla? Är det för att antalet SIPar är för få? Vad är det vi ska bli bättre på? Viktigt att ha med sig

vad som är viktigt för patienten, oavsett SIP eller vårdplanering. Maria föreslår att SAMSA-utvecklingsgruppen kommer till NOSAM. NOSAM funderar vidare på det.

8. Ny NOSAM-struktur

Påminnelse till samtliga om att besvara Matildas e-post angående ny NOSAM-struktur.

Mötespunkter Psykiatri/Vuxna/Äldre

9. Inledning och föregående anteckningar

Mötet fortsätter med de deltagare som är berörda av temat psykiatri/vuxen/äldre.

Genomgång av föregående mötesanteckningar.

- SIP-implementering där vi bland annat diskuterade förslag på att bjuda in SIP-utbildarna till ett nätverk.
- Ny NOSAM-struktur diskuterades
- Förslag till Handlingsplan till NOSAM diskuterades.
- ÄVO presenterar att det kommer en ny rutin kring samverkan mellan biståndsenheten inom ÄVO och Förvaltningen för funktionsstöd. Rutinen innebär att bistånd inom äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen tillsammans med förvaltningen för funktionsstöd gör en gemensam plan för en individ som har insatser inom båda förvaltningarna.
- Veronika Ottosson (Capio Axess) informerar att hon är ny representant för Primör i utvecklingsgrupp SAMSA.
- Hemsjukvården ska skicka ut en lista till alla vårdcentralen med beskrivning över vad som behöver vara med i remisser från VC till hsv. För att undvika behov av kompletteringar.
- Riktlinjer kring inskrivningsprocessen i SAMSA. Riktlinjen är under revidering och därför dröjer det lite extra innan den kan tas upp i NOSAM för fortsatt diskussion.
- Risk för bristande kommunikation mellan korttid och vårdcentral. Personer vårdplaneras hem därifrån utan att primärvården är med. En fråga för stadsområdesNOSAM. Susanne tar med sig frågan och undersöker från HSV:s håll vad som fungerar och inte fungerar. Om Gråberget har någon bra rutin så får den gärna spridas. Enheten boendestödssamordning är inblandad i placering på korttid. Förändringar på gång när staden tar bort 65-årsgränsen.

10. Övrigt

- Avvikelser

Inga avvikelser att diskutera. Punkten utgår.

- Laget runt – Vad är aktuellt i min verksamhet just nu?

Anette bmss: Sommarplanering igång. Samverkan med hemsjukvården kring läkemedelsdelegeringar. Hitta alternativ kommunikationshjälpmedel för att möta den enskilde på bästa sätt – ett stort utvecklingsområde.

Anneli och Björn (MAS): Ingen info

David (Bistånd ÄVO): Vårdplaneringsteam för tidigare stadsdelar blir nu ett enda för stadsområde Centrum.

Frederick (HSV vård och omsorgsboende): Sommarplanering. Nytt boende Sandarna - tack till Närhälsan Kungssten för bra samarbete.

Helena (Boendestöd): Sommarplanering.

Karolina (Närhälsan): Semesterplanering. Svårrekryterat. Har uppstått svårigheter gällande beställningar av provtagnings- och omlägningsmaterial. HSV brukar kontakta vårdcentral som köper in. Frederick ber Helene och Gordana kontakta Karolina för att reda ut. Margareta tipsar om att annan del av Centrum tar fram en rutin för detta. Björn delger en lista över det utbudet som ska finnas i kommunen. Om kommunen behöver material utöver det basutbud som finns på listan så kontaktar de vårdcentral. [Förteckning över såråkningsartiklar och kompressionsförband i Västra Götaland \(vgregion.se\)](#)
Vaccination covid - HSV hör av sig till VC om de behöver hjälp.

Margareta (hemtjänst): Svårt att rekrytera sommarvikarier. Samverkan mellan vård och hemtjänst brister när personen inte har hemsjukvård. Patient får ibland åka tillbaka till sjukhus. Viktigt att göra avvikelser kring detta.

Rose-Marie (daglig verksamhet, Dalheimers och HSL-ansvar inom funktionsstöd): Involverad i arbete kring plattform vårdhygien inom funktionsstöd och revision av palliativ vård och anhörigperspektivet. Uppger att det är viktigt att den som är med i NOSAM har fullt mandat.

Susanne (HSV funktionsstöd första långgatan, korttid Dalheimers): Sommarplanering

Maria Holmgren (Omtanken): Representerar även Maria Zaytoun idag. Omtanken Järnhälsan flyttar till Olskroken. Närområdesansvaret som ligger på Järnhälsan tas istället med till Kvarterskliniken Husaren. Listningen följer med till Olskroken om inte pat aktivitet listar om sig.

11. Mötet avslutas

Ordföranden tackar för visat intresse och avslutar mötet. Återkommer om datum för nästa möte innan sommaren.

Kommande möte: Återkommer med datum

Vid anteckningarna: Ellinor Öjersson